

Co dělat, když potkáte lidožrouta a další užitečné rady do života

■ Jak mne novinářská kachna přivedla k obrázkům ze života Jiřího Frydrycha z Postoloprt

Bylo-nebylo. Před sedmnácti lety se jeden mladý pohledný Louňák přistěhoval do Postoloprt. Nikoho ve městě neznal, věděl pouze, že tady bydlí příbuzní. Do prázdného bytu přišel s baťohem, ve kterém měl šroubovák, plechovku lunch meatu, dvě housky a spacák. Šel do hospody Na Kulatě a tážal se: Nesedí tu nějaký Frydrych s tvrdým y? A narazil na brácha. Muži svobodnému na dokonale gruntování obydlí čas nezbýval, a tak mu máma po půlroce přijela z Lenešic umýt okna. Byl to mládenec v hloubi duše citlivý a jak sám říkal, měl velkou nevhodu - vždy dal na první dojem. Ve městečku však potkal pár takových, s nimiž si okamžitě padl do oka. Ale víte co? Udělejte si obrázek sami. Z našeho rozhovoru se skvělým hercem, rozšafným tátou dvou synů, strojevodcím, milovníkem manuálů i sběratelem kšiltovek Jiřím Frydrychem Niťenkou. A věřte-nevěřte...

■ **Martin Holeček ze zdravého jádra Klouzáků podal hlášku, že jste přijal angažmá v pražském divadle ABC. Jak je to?**

„Úplně jsem si vybavil to divadlo, Ondru Vetchého, jak stojíme vedle sebe a vedeme dialog. No hrůza! Oस्पala mě husina. Ale jo, kdyby si mě tam zavolali - postavit nějakou kulisu, trhat lístky - to by mě bavilo.“

■ **To si sebe tak nízko ceníte?**

„Samozřejmě, dyť já vůbec neumím mluvit. Vždycky říkají, že jsem tak tlustej, že polykám koncovky. Kdysi někdo napsal: předností Klouzáků je, že nic neumíme, neumíme mluvit, pohybovat se a tu naši přednost všude cpeme. Lidi mají rádi to naše neuměteltví...hrozné slovo. A když si tak přemýšlím, tak vlastně jo, děláme to syrově, surově. Po svém.“

■ **Táhnete to spolu už 17 let. Jak se Klouzák zrodil?**

„Založil jsem ho já, ať si každý říká, co chce! Seděli jsme v hospodě já, Zdeněk Novák a Martin Holeček a když jsme měli asi šestý pivo, povídám, panové, mě to nebaví sedět furt v hospodě, pojďte udělat divadlo. Holeček se toho chytl a bylo to. A proč Klouzák? Máte ráda pivo? Já ho mám rád. Když přijdete do hospody, napijete se a to pivo vám zachutná, že

docela vzácný. A stále si máme co říct.“

■ **Opravdu vše šlo a jde tak hladce?**

„Byly samozřejmě pauzy. I já teď vybirám svoji první, myslím, že už mám

Jiří Frydrych coby drobný jinoch.

nárok. Původně jsem chtěl odejít, ale nějak to nejde. Čichnul jsem k Vítkovcům a to byla nová vzpruha. Teď s doktorem

časou, ale Klouzáci pořádají výlety pořád, to je dobře.“

■ **Když se řekne Jiří Frydrych, ozve se Niťenka...**

„Tak se na mě podívejte. 97 čistá váha. Proto Niťenka, „hubenej“. Tu přezdívkou už mám dlouho, ještě z Loun.“

■ **Jak vaše divadelní a šermířská vystoupení zvládá rodina?**

„Mám dva kluky - třináct a sedm let. Ten první je po mně, kus chlapa. Ten druhý nevím po kom je, je tak vychrtlý, že kdyby se měl svlíknout někde u doktorky, tak na nás pošlou sociálku. Mám skvělou ženskou - Ladu, teď v únoru budeme slavit čtrnáct let, ale chodili jsme spolu už předtím. Vždycky držkuje, ale nakonec podá rozhřešení: - Tak jed. Jdi dělat šašky - říká. To je skromná baba, taková spíš domácí.“

■ **Ten Klouzák asi svědčí párování, co?**
„Přiměřeně. Hašlerka s Ondrou, Martin a Boža Holečkovi. A to je všechno. Jo, a Mila Tarabů, říkáme jí Tarabka, nám napovídá. Průměrný věk Klouzáků je poměrně vysoký. Nejmladšímu v Klouzáku je kolem čtyřicítky. To je právě svízlel, že jsme se uzavřeli. Tak snad Eva Vinterová přivede nové talenty... už by se mohlo objevit nějaké mladé maso. Ale copak my tady můžeme mít hezkou holku? To se všichni začnou naparovat, předvádět a nic z toho není.“

■ **Po vybírané nyní pauze se hodláte vrátit?**

„Na rovinu - nevím. Hlavou Klouzáku je Martin Holeček. Jádro kolem něj by mělo vydržet, to jsou zakládající členové - Venca Fiedler, Pavel Kučera, Honza Taraba, kdyby se chtěl vrátit, především mi nejlepsi přátelé z Postoloprt. Už jen kvůli nim bych toho nenechal. A pak jsou lidi okolo - Míra Manenec, Ondra Jílek, i oni jsou naši, taky Klouzáci. Bude mi 41, dělám strojevodoucího a to znamená, že zítra odpoledne jedu do práce a nevím, kdy se vrátím. Mám takový baťoh a tam si nosím celý život troje slipy, ponožky. Teď mě vtáhnul šerm, tam je trochu jiný režim, dostanu se na hrady, zámky, mezi úplně jiné lidi, než jsou divadelníci. Divadelníci jsou blázni. Také s doktorem Pichlerem občas někde moderujeme nějaký ples, maturitní, historický v Kněževsi. Svaz měst a obcí Rakovnicka si nás zve na Krakovec, kde mají soutěže a my jim to tam pořádáme. Takže když sečtu měsíc, tak jsem doma čtyřia dvacet hodin k dispozici tak dva-tři čistý dny. Někdy člověk musí něco vypustit. Rekl jsem si, že dam pauzu s divadlem, snad se kamarádi zlobit nebudou.“

■ **A nepřetáhli vás ti šermíři?**

„Šel jsem sám, dobrovolně. Jsem zvědavý, chci dělat nové věci. Vím, že je to všechno regionální, mně to vůbec nevadí. Napsali jsme pro šerm novou hru, aby to bylo i divadlo. To mě baví!“

Ptá se Alla Balkovska (Dokončení příště)

rok na zahradě

■ Připravuje Specializovaná prodejna Zahrádkář v České ulici 167, Louny

■ **Časné výsevy**

Již v lednu můžeme jaro přivolat časnými výsevy některých rostlin. Řeřicha zahradní má krátkou vegetační dobu (7-14 dní od výsevu) a svou zelenou natí nám pomáhá vyrovnat vitamínový deficit. Brzkým výsevem a předpěstováním sadby umožňujeme v příznivých podmínkách pařníků, skleníků či okenních parapetů zahájit vývoj rostlin v době, kdy na záhonech nemají šanci. Jako první na řadu přichází pelargónie a petúnie. Pelargónie se množí většinou vegetativně, řízkováním. Je produktivní a nenáročná, ale má i riziko přenosu virových a houbových chorob z mateřských rostlin na novou generaci. Problém lze odstranit výsevem a pěstováním ze semen. Osivem se virózy ani houbové choroby nepřenáší.

■ **Pelargónie**

Výsev muškátů provádíme jen na povrch, jinak špatně vzházejí. Až do vzejití rostlin (2-3 týdny) udržujeme teplotu 21 °C, poté je třeba zvolit co nejsvětlejší místo a teplotu snížit na 16 °C (jinak budou z pelargónií bezcenné „nitky“ a nezesílí). Po vytvoření prvních pravých listků rostliny přepikujeme. Začínáme průměrem pěstebních nádob asi 4-5 cm. Přesadíme-li častěji, vytvoří se pěkné kořenové baly. Muškát vykvete asi za 4 měsíce.

■ **Petunky a surfinie**

Efektními balkonovými květinami jsou petúnie a převislé surfinie. Množí se snadno řízkováním, ale občas je třeba porost ozdravit výsevem. Kvetou asi za 3 měsíce od výsevu a můžeme sít již koncem ledna. Potřebujeme kvalitní jemně prosetý výsevní substrát a stanoviště s teplotou 20 - 22 °C s vysokou vzdušnou vlhkostí. Výsev nezaspáváme, semínka na povrchu mírně přitlačíme. Zalívku dodáváme postřikovačem, abychom velmi drobná semena nevyplavili. Po vyklíčení (asi týden) zajistíme květinám dostatek světla a teplotu snížíme na 16°C. Jakmile

se objeví první pravé lístky, rostliny přepikujeme.

■ **Kraspédie a lobelky**

V lednu vyséváme i kraspédie, krásné letničky s přízemní růžicí listů, ze které na dlouhých stoncích vykukují jasné žlutá kulovitá květenství, nádherná i v podzimních suchých vazbách. Pro úspěšné vzházení je třeba výsev provést při teplotě 18°C, květy nás potěší za 7 měsíců.

Lobelky vyséváme začátkem února. Podmínky výsevu odpovídají petúniím, jen po vzejití rostliny pikujeme po 3-5 do květináčků a dopěstujeme za nižší teploty (okolo 12 °C).

■ **Celer**

Ze zelenin první vyséváme celer v únoru, sazenice předpěstujeme při teplotách 15 - 20 °C. Časnější výsev nemá význam, neboť po ukončení vegetační doby celer se sklídí a uloží. Celer vysetý v únoru sklízíme od poloviny září. Delší váhání a ponechání na záhoně vede k přežrání a snížení kvality bulev. Sazenice potřebují stále teplo. Klesne-li teplota pod +10 °C, sadba jarovizuje a vybíhá do květu.

■ **Papriky**

Papriky vyséváme od

poloviny února do poloviny března. Semena nejlépe klíčí při teplotě 25 - 28 °C (minimálně 22 °C a to i přes noc). Pokud jim teplotu nezajistíme, klíčení probíhá příliš dlouho, zvyšuje se riziko napadení houbovými chorobami a vzháživost se zhoršuje. Vyséváme do kvalitního substrátu, nebo do agroperrlitu. Aby byly rostliny zdravé, je dobré výsev překropit a dezinfikovat přípravkem Previcur, zabráníme tím padání sadby. Pěstování v agroperrlitu má zásadní odlišnost od substrátu, a tou je zalívka. Agroperrlit je třeba před setím navlhčit, a naplněné květináčky vložíme do misky, tak, aby byly stále 1 cm ve vodě. Výsev přikryjeme filtračním papírem či novinami, přes které zaléváme, aby byl papír stále vlhký. Do spodní nádoby doléváme vodu asi 1 cm vysoko. Po vyklíčení a rozvinutí děložních listků sazenice dopěstujeme na plněm světle při teplotě okolo 20 °C. Při vyšší teplotě a nedostatku světla (i kratší dny začátku roku u příliš úspěšných výsevů) sazenice rostou nadměrně do výšky, ale nezesílí.

Správním mnohápěstitelských úspěchů

Otakar Parma ml.

Prodejna Zahrádkář nabízí široký sortiment semen, více než 200 druhů, odrůd zeleniny, 250 druhů a odrůd květin, řadu novinek i kuriozit. Přijďte si nakoupit, rádi Vás obsloužíme, začátečníkům poradíme. U nás už je jaro!

Brabenec a Karafiát ve víru „boží buzerace“

■ Základem básníkovy vyjádření je spojování nespojitelného

Emotivní! Jinak nelze nazvat autorské čtení Vratislava Brabence za doprovodu kytaristy Joe Karafiáta proběhnou v kavárně Vrchlického divadla. Básníka a saxofonistu The Plastic People doprovázel na kytaru Joe Karafiát z téže kapely.

Po úvodní mohutné zvukové kakofonii obou muzikantů začalo vystoupení dlouhým, nikdy nedeslaným dopisem „Vážení pane Kolář“. Brabencova usilovná, rychle plynoucí deklamace, vychrlená bez pomlky jakoby jedním dechem připomínala zoufalou molitbu. Molitbu člověka, který chce věřit, ale ví, že to po apokalyptickém 20. století už nejde: „zjevuje se mi to ve snech / když mě vyrazují z fronty

buzerace“ jevy koupenajen drobnými wolkerovskými radostmi: „Konečně jsem dnes, pane K., rozuměl psuvi“. S tímto vyzněním korespondovala i disharmonická hluková kytara a zpěvavě „refrény“, kde místo oslavného „aleluja“ znělo skeptické a ironické „sám sobě kurvou“.

Spojování „vysokého“ s „nízkým“, biblického jazyka s vulgaritami nejhrubšího zrna, historických skutečností s bana-

zastřeností i na plamenný vztek pozdního Ivana Divíše. Jako by to nestačilo, jeho slova navíc vybrušoval Karafiátův nástroj. Trhal je na cucky, kul ocelovým klavírem nebo z nich vyřezával bluesovou dřev. Posluchači samozřejmě nepřišli ani o tradiční freejazzové exhibice a Brabencovu specialitu - hru na dva saxofony zároveň.

Mužný žal nad zmarněným časem, nesentimentální lítost nad vlastními nedostatečnostmi a bolest a děs nad lidským utrpením, celý večer kapající z Brabencových automatických textů a litanických pásem, jejichž temnotou jen občas bleskl rým, naplnlo vytryskl v závěrečné pohádce O havranovi. „Pravdivá“ bajka, protože „dětem se lhát nemá“, v níž vzpomínal na svého mrtvého „fotra“ - se zjevnou nárazkou na „Nikdy více!“ Poeova ravena - dojala autora až k nefalšovaným slzám. Akdyž za otec přidal kvilivě saxofonové requiem, umocněné zrychlující dunivou kytarou, musel vše shodit nevěřicným zakletím: „Tyhle Louny, to je teda štače!“

Jan Vnouček (Vratislav Brabenec & Joe Karafiát, 17. ledna 2007, Vrchlického divadlo v Lounech)

„Neumíme mluvit, neumíme se pohybovat a lidi nás proto mají rádi,“ vzaňuje herec Klouzák Jiří Frydrych, zvaný Niťenka.

do vás celý ten půllitr vklouzne, tak to je klouzák. Už bych se dávno odstěhoval, ale Klouzák mě tady drží. S Vencou Fiedlerem jsme kdysi zavedli kávový dýchánek: kafaři a kuřáci se sejdou o půlhodiny dřív, uděláme si kafe, povídáme. To bylo na těch zkouškách to nejlepší. Pak se začalo zkoušet a zjistili jsme, že nikdo nic neumí, pak jsme se rozešli do hospody. Ale ta půlhodinka! Člověk se vykecá, a je mu dobře.“

■ **Klouzáci to není čistě pánská záležitost, vidíte?**

„No jasně. Od začátků hrály s námi i holky. Bohatá, Jílková, hodně. A když nehrály, aspoň s námi jezdily. Někdo ty ponožky přeprat musí. Já si myslím, že Klouzák udělal velkou chybu, že se za ta léta celkem uzavřel. Chodili k nám noví lidi, zkoušeli i hráli, ale pořád jsme byli uzavřená skupina. Vždycky ta hra vyplynula z toho, že si stačíme sami. Jinak sedmnáctiletý kamarádství - to je

Pichlerem (Jardou Vápeníkem) děláme věci pro město. Ale vím, že Klouzák je to pravý, to by mělo být. A Martin Holeček, to je nevyzpytatelný člověk, má rád černý humor. Někdy člověk nemá náladu a on ji vždy zvedne.“

■ **Můžete dát k dobrému nějaké klouzákovské srandy. Ze zákulisí?**

„To bychom s vámi v tom mém království (tvůrčí kuchyni mého hostitele - pozn. r.) seděli do rána!.. Tak jo - máme v divadelním tělese kamarádky a vždycky přemítáme, co které provedem. I roznesli jsme o jedné po městě, že je v jiném stavu. Jenže ona fakt byla. A to my nevěděli... Nebo - hrál jsem v Divčí válce a najednou okno. Otočím se na nápoředu, natáhnou ucho, a teď vidím, jak odmítavě vrtí hlavou: -Ne-e, snaž se!- Nebo měl Martin Holeček projev azasekl se uprvní věty. Byl z toho hotový a my, místo toho, abychom mu pomohli, tak jsme řekli něco v duchu: -tady být nemusím-, a nechal jsem ho tam.